

31.10.2019

Suomen nuoret lesket ry vaatii eläkeuudistusta, joka kohtelee leskiä tasapuolisesti

Julkisuudessa olleiden tietojen mukaan perhe-eläkeuudistusta ollaan valmistelemaan työmarkkinajärjestöjen ehdotuksen pohjalta. Hyvää ehdotuksessa on se, että leskeneläkettä saisi jatkossa myös avopuoliso, jos hänellä on yhteisiä lapsia kuolleen puolison kanssa. Myös vanhemman menettäneen nuoren tilanne kohenisi, kun eläkettä maksettaisiin ehdotuksen mukaisesti 20 ikävuoteen asti. **Olennainen epäkohta jää kuitenkin korjaamatta, jos nuorena ja lapsettomana puolisonsa menettäneet rajataan edelleen eläkeoikeuden ulkopuolelle. Suomen nuoret lesket ry vastustaa myös ehdotuksessa ollutta leskeneläkkeiden kaavamaisista määräaikaistamista.**

Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2017 leskeksi jäi 563 alle 50-vuotiasta. Osalla heistä on alaikäisiä lapsia ja he ovat siten jo eläkeoikeuden piirissä. Leskeneläkeoikeuden laajentaminen myös alle 50-vuotiaille lapsettomille leskille ei näin ollen ole suuri taloudellinen satsaus eläkeuudistuksen kokonaisuudessa. Yksilötasolla eläkeoikeus on näille leskille kuitenkin merkittävä kysymys.

Puolison kuolema vaikuttaa työkykyyn ja on tutkitusti terveysriski. Tilanteen itsessään aiheuttaman kuormituksen lisäksi leskelle on kohtuutonta joutua myös taloudellisiin vaikeuksiin. Leskeneläkkeellä voidaan ennaltaehkäistä puolison kuoleman aiheuttamia negatiivisia seurauksia. Tämä on kannattavaa sekä taloudellisesti että inhimillisesti. Nykyisellään nuorten lapsettomien leskien eläkeoikeuteen liittyvät rajoitukset johtavat kohtuuttomiin ja epäoikeudenmukaisiin tilanteisiin. Nuorella ja lapsettomalla leskellä on yhtäläinen tarve taloudelliseen tukeen sopeutumisvaiheessa. Ikä ja perhetilanne eivät saa olla perusteena leskeneläkkeen eväämiselle.

Myös perhe-eläkkeiden muutostarpeita selvittäneen Sosiaali- ja terveysministeriön asettaman työryhmän vuonna 2017 valmistuneessa selvityksessä esitettiin, että lesken ikään liittyvät rajoitteet poistettaisiin ja määräaikainen eläke ulotettaisiin koskemaan lapsettomia nuoria leskiä. Tällä uudistuksella taattaisiin lapsettomien nuorena leskeytyneiden yhdenvertainen kohtelu suhteessa muihin leskiin. Suomen nuoret lesket ry vaatii tämän tärkeän ja olennaisen muutoksen toteuttamista.

Leskeneläkkeiden määräaikaistaminen ei huomioi leskien erilaisia taloudellisia tilanteita ja johtaa näin osan leskistä taloudelliseen ahdinkoon ja verovaroin katetun sosiaaliturvan piiriin. Nykyjärjestelmässä on vähennysmekanismi, jonka kautta leskeneläke on työikäisellä jo nykyään lähes aina määräaikainen. Eläke jää vähennysten jälkeen maksuun vain pienituloisille, joille se on erityisen tarpeellinen. Kaavamaisen leskeneläkkeiden määräaikaistamisen sijaan järjestelmässä tulisi huomioida lesken taloudellinen tilanne.

Sirpa Mynttinen
toiminnanjohtaja
Suomen nuoret lesket ry
Työikäisten leskien vertaistukijärjestö